

er lønnet med 900 Rd. — jeg tager her de to ældre Classer sammen for Northedens Skuld — faaer hver ordinair ugentlig Time, han læser, betalt med 33 Rd. aarlig, hvorimod han for sine Extratimer kun faaer under det Halve, og Overlærerne faaer 66 Rd. for hver ugentlig Time, de læse, hvorimod de skulle læse Extratimer for 15 Rd. om Aaret. Jeg troer, at i det Dieblit, man nu forbedrer Lønningerne i det Hele, har man Ret til at udvide Fordelingen til Lærerne; de 24 Timer kunne vel fastholdes som Regel, men man kunde paalægge Lærerne, at de, naar Skolens Lærere fordrede det, skulde læse indtil 30 Timer uden Godtgjørelse; men, forsaavidt de skulle læse mere, synes jeg ogsaa, at man bør give dem et anstændigt Bederlag, og ikke en Betaling, som de simpleste Lærere neppe vilde modtage.

Med Hensyn til de Midler, hvorved disse Gageforhøielser skulle komme tilveie, har den ærede Rigsdagsmand for Sorø Amts Bde Valgfreds (Alberti) andraget paa Nedlæggelsen af flere lærde Skoler; men jeg troer dog ikke, at Skolernes Antal i det Hele taget kan siges at være i Misforhold til Befolkningen. Naar man regner de 13 Skoler — jeg tager Herlufsholm og Sorø med, da de jo væsentligt have de samme Diemed — til en Befolkning af 1,600,000, faa udgjør det een Skole for hvert 123,000 Individuer af Befolkningen, og det er i Sammenligning med Forholdet paa andre Steder aldeles ikke overvætted meget. For Jyllands Vedkommende bliver Forholdet noget gunstigere, naar 6 Skoler blive ved at bestaae der, idet de da stille sig som 6 til 700,000, altsaa som een til 116,000. Der fremkommer ogsaa, naar nu Kolding Skole, som foreslaaet er, nedlægges, den Betsynderlig-

hed ved de jydske Skoler, at de 4 faa at siges komme til at ligge lige i en Klump. Jeg troer, at der vistnok kunde være Anledning til at tage under Overveielse — just ikke om flere af dem skulle nedlægges, thi man maa dog indrømme, at den fraliggende og i flere Henseender meest forsømte Provinds har Krav paa, at der staffles den saamange aandelige Kræfter som muligt — men om een eller to af Skolerne kunde anvendes til at opfylde andre Diemed, anvendes til andre Underviisningsanstalter. Dernæst skal jeg ogsaa gjøre opmærksom paa et Forhold, som ogsaa er berørt i Motiverne, nemlig den lave Skolebetaling. Naar man spørger, hvor meget koster hver Elev i disse lærde Skoler, faa har jeg derom kun kunnet staae Dplysninger tilveiebragte til idag fra 1850; men dengang var der 974 Elever i de lærde Skoler, med Undtagelse af Herlufsholm og Sorø, der ikke ere medregnede, og deres Underviisning kostede ialt 166,500 Rd., hvilket giver 170 Rd. om Aaret for hver Elev. Det er altsaa en meget dyr Underviisning. Denne Underviisning bestaaer nu efter den gamle Skoleanordning af Eleverne med 30 Rd. + 5 Rd. om Aaret. Det var en Betaling, der var ret passende dengang, den blev normeret, da Underviisningen overhovedet gaves billigere, da Fordelene vare ringere, og Velstanden mindre; men efter Nutidens Forhold, da Underviisningsanstalterne tilbyde faa mange større Fordele, en sa meget forbedret Underviisning, da Prisen for den private Underviisning er stegen meget betydeligt, og da Velstanden er større, faa finder jeg, at der vil kunne være Anledning til at overveie, om ikke Skolelønnen burde fastsættes i et andet og mere rimeligt Forhold.